Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U002228

Державний реєстраційний номер: 0123U101856

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-02-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Оцінка гідроекологічного стану і біомоніторинг водойм, розташованих у зоні військових дій

Початок етапу: 03.2023

Закінчення етапу: 12.2023

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380563749800, 380563749850

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Міністерство освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 38621185

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 10, м. Київ, 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813221

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1140.496

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розробка заходів щодо збереження і відновлення водних екосистем, постраждалих від військових дій

Назва роботи англійською:

Development of the measures of preserving and restoring of the aquatic ecosystems6 affected by military actions

Реферат українською:

Об'єктом досліджень є водні екосистеми басейну Запорізького (Дніпровського) водосховища. Мета роботи полягала у визначенні гідрохімічних, токсикологічних, рідіобіологічних і мікробіологічних показників Запорізького (Дніпровського) водосховища та його притоків. До завдань першого етапу входило дослідження через експериментальне моделювання елімінації вибухових речовин у водній екосистемі. Методи досліджень: гідрохімічні, мікробіологічні, радіологічні, токсикологічні, біохімічні, гідробіологічні, іхтіологічні, методи статистичного аналізу. Науковий звіт містить комплексну гідроекологічну, санітарну і гідробіологічну оцінку Запорізького (Дніпровського) водосховища та його притоків – річок Самара і Коноплянка, які несуть техногенне навантаження, посилене військовими діями. Наукову новизну мають встановлені рівні накопичення важких металів у компонентах водних екосистем за воєнний період; шляхом модельного експерименту вперше досліджено механізм елімінації вибухової речовини (тротилу) клітинами зеленої водорості Rhizoclonium sp., що робить її перспективним видом з погляду біологічного очищення водного середовища від забруднення вибуховими речовинами. Сфера використання: Держрибагентство України, Служби державного ветерино-санітарного контролю, користувачі водних живих ресурсів на території Дніпропетровської області. Результати наукових досліджень впроваджено в навчальний процес студентів, які навчаються за ОП «Системна біологія та гідробіоресурси», і в практику рибогосподарської діяльності ПП «Форощук В.В.».

Реферат англійською:

The object of research is the aquatic ecosystems of the Zaporizhzhian (Dnipro) reservoir basin. The purpose of the work was to determine the hydrochemical, toxicological, radiobiological, and microbiological indicators of the Zaporizhzhian (Dnipro) reservoir and its tributaries. The tasks of the first stage included research through experimental modeling of the elimination of explosive substances in the aquatic ecosystem. The methods of the research - hydrochemical, microbiological, radiological, toxicological, biochemical, hydrobiological, and ichthyological, methods of statistical analysis. The scientific report contains a comprehensive hydroecological, sanitary, and hydrobiological assessment of the Zaporizhzhian (Dnipro) reservoir and its tributaries - the Samara and Konoplianka rivers, which bear anthropogenic loads, increased by military actions. The established levels of accumulation of heavy metals in the components of aquatic ecosystems during the war period are a scientific novelty; using a model experiment, the mechanism of elimination of an explosive substance (Trotyl) by cells of the green alga Rhizoclonium sp. was researched for the first time, which makes it a promising species from the point of view of biological purification of the aquatic environment from contamination by explosive substances. The results of the scientific work are of interest to the State Fisheries Agency of Ukraine, the State Veterinary and Sanitary Control Service, and users of aquatic living resources in the territory of the Dnipropetrovsk region. The results of the scientific research are implemented in the educational process of students studying the educational program "System Biology and Hydrobiological Resources" and in the practice of fishery activities of the PE "Foroshchuk V.V." (implementation acts are attached).

Індекс УДК: 574.5, 574.5;572.1/.4, 639.2.053.7;639.3;639.2.053.3, 504.054:574.3

Коди тематичних рубрик: 34.35.33, 34.35.51, 69.09.07, 87.26

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:Шарамок Тетяна Сергіївна

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання: доц.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Режим рибогосподарського використання Дніпровського (Запорізького) водосховища.

Назва НТП англійською: The regime of fishery use of Dnipro (Zaporizhzhian).

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Режим рибогосподарського використання

Галузь застосування: Рибництво (аквакультура).

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Для раціонального використання і поповнення рибних запасів Запорізького (Дніпровського) водосховища необхідна розробка оптимального режиму рибогосподарської діяльності, який містить науково-обгрунтовані ліміти щорічного промислового вилову риби. Лідируюче положення у промислі протягом останніх років займає карась сріблястий (55 % у загальному вилові). Зростаючі показники поповнення популяції карася дають підставу не встановлювати ліміти на його вилов у водосховищі у найближчі 2 роки. Стан популяції плітки, яка займає друге місце у промислі після карася (15,6 %), характеризується як стабільний, показники поповнення мають тенденцію до зростання, тому рекомендовані обсяги вилову залишаються на рівні попередніх років і становлять 200 тонн. Аналіз стану популяцій цінних видів коропових риб – сазана і ляща, свідчать про стабільні, але низькі показники відтворення даних видів внаслідок несприятливих екологічних умов на нерестових ділянках. Проте запас дорослих вікових груп сазана у водосховищі високий. Для його вилучення рекомендовано запровадити селективний відлов особин більше 10 кг крупновічковим неводом і застосувати ставні сітки з кроком вічка більше 120 мм. Популяції хижих риб (судака, щуки), за винятком окуня, мають тенденцію до зниження чисельності, яка спричинена бракон'єрством і відсутністю заборони на промислові лови під час нересту щуки (березень). Наслідком низького пресингу хижих риб є неконтрольований ріст малоцінних короткоциклових видів (тюлька, верховодка) і видів-саморозселенців (сонячний окунь). Короткоциклові та інвазійні види є харчовими конкурентами молоді цінних видів риб, тому рекомендовано не лімітувати обсяги їх вилову і зобов'язати користувачів водних біоресурсів проводити меліоративні вилови цих видів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: Рибне господарство, ПП - користувачі водних біоресурсів у Запорізькому водосховищі

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Yermolenko, S., Dovban, O., Spirina, V., Ushakova, G., Petrushevskyi V., & Gasso, V. (2023). Do Low Doses of Imidacloprid Cause Oxidative Stress in Adult Marsh Frogs? Ecologia Balkanica, 15(1), 77–88. https://www.researchgate.net/publication/369916682.

Машкова К.А., Шарамок Т.С. Гістологічна структура зябер карася сріблястого річки Самара Дніпропетровської област / Рибогосподарська наука України. 2023. 3 (65). С.102-118. https://doi.org/10.15407/fsu2023.03.102.

Машкова К., Шарамок Т. Особливості гістологічної структури печінки карася сріблястого річки Самара (Дніпропетровська область) / Укр. журнал природничих наук. 2023. №4. С. 31-39.https://doi.org/10.32782/naturaljournal.4.2023.4.

Гідроекологічна характеристика сучасного стану Запорізького (Дніпровського) водосховища та його притоків / Єсіпова Н.Б., Шарамок Т.С., Скляр Т.В., Маренков О.М., Гудим Н.Г., Форощук В.В. // Рибогосподарська наука України. 2023. 4 (66).

Simulating 2,4,6-trinitrotoluene (TNT) elimination in a pond inhabited by freshwater algae of the Rhizoclonium genus / Khromykh, N. O., Marenkov, O. M., Sharamok, T. S., Anishchenko O., B. A., Yesipova N. B., Nesterenko, O. S., Kurchenko, V. O., & Mylostyvyi, R. V. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2023. 14(3). 365-369. doi:10.15421/022354.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Оковитий Сергій Іванович
д. х. н., 02.00.03

Перелік осіб-виконавців

Єрмоленко Сергій Вадимович
(к. б. н., 03.00.16)

Єрух Микола Миколайович

Єсіпова Наталія Борисівна
(к. б. н., 03.00.10)

Ананьєва Таміла Володимирівна
(к. б. н., 03.00.01)

Вайнілович Ірина Вікторівна

Воронкова Ольга Сергіївна
(д. б. н., 03.00.07)

Гассо Віктор Якович
(к. б. н., 03.00.16)

Голуб Ірина Віталіївна

Гудим Надія Георгіївна

Замєсова Тетяна Валентинівна

Курченко Вікторія Олександрівна
(к. б. н., 091)

Маренков Олег Миколайович
(к. б. н., 03.00.10)

Нестеренко Олег Станіславович
(к. б. н., 091)

Скляр Тетяна Володимирівна
(к. б. н., 03.00.07)

Ткач Лідія Миколаївна

Хромих Ніна Олександрівна
(к. б. н., 03.00.16)

Шарамок Тетяна Сергіївна
(к. с.-г. н., 06.02.03)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Терзі Н. В.

Телефон

+38 (097) 499-46-87

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

